

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Thesaurus Eloquentiae Sacrae Et Profanae, Saluti &
incolumitati Rerumpublicarum utilissimae**

Alberti, Alberto

Coloniae Agrippinae, 1669

Quautilia, atque honesta sunt, afferunt oblectamentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69225](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69225)

potest esse perversius? qui errores labyrinthi
magis inextricabiles? Quod si illæ & ingenio
vacuæ, & fastidio refertæ, & ordine destitutæ
A sunt, quid reliquum eis concinnitatis esse que-
at? quam delectationis speciem adumbrare, aut
mentiri possint? Ita in auras prorsus, ac fumum
immodicæ spectum voluptatis, ab iisdem Ad-
versariis compositum, perridiculè evanescit.

*Quæ utilia, atque honesta sunt, afferunt
oblectamentum.*

A 210. **D**E ingenio, quo egent Adversarii; de
fastidio, quod creant; de ordine, quo
carent, quæ tria oblectationi ferendæ maximè
incommodant, ad id locorum jam satis. At
quid præterea est, quod demulcere Auditorem
possit Venio demum ad longè uberiores ob-
lectationis fontem, utilitatem nempe, atque
honestatem. Sic enim latentis naturæ manibus
omnes informati sumus, ut quæcunque hone-
sta, juxtaque commoda, nobis sunt, ingenti
nos jucunditate omnino cumulent. Scio ple-
ræque esse utilia, atque honesta, quæ nulla ta-
men, aut per exiguâ afficiunt voluptate. Medi-
cata quippe portione graviter laboranti, ad va-
letudinem recuperandam, quid salubrius, vel
honestius? Sed quàm sæpè nihil insuavius, atq;
amarius? Contra verò multa, quæ maximè de-
lectant, nullum habent cum honestate, utilita-
teque commercium. Nam pecudum volupta-
tibus ad homines summo cum probro tradu-
ctis quid scædus, aut nocentius excogitari po-
test? Res compertissima. Pergo, At quæcumq;
honest-

honestate verè decorantur, quo magis cum u-
 tilitate, molestiæ, & laboris experit sociantur,
 eo pleniore mellis alveo præcordia distendunt,
 Lætæ, gravesque spicæ ipsâ maturitate mello- **B**
 riam falcem jam invitantes, quàm amœno **C**
 spectaculo coloni oculis lenocinantur? extra **D**
 stum è stagno verriculum prægrandibus onu- **E**
 sum piscibus, quantâ lætitiâ effert piscatorem? **F**
 Multa voluerum præda, multa quadrupedum,
 vel lecta è cassibus, vel arcu, aut decipulis coa- **G**
 cta, quam affluente hilaritate lassum recreat ve- **H**
 natorum? Opima munera liberali à Rege in
 populum congiarii nomine sparsa, quàm leni
 suavitas illicio animos omnium devinciunt? **H**
 Veris rediviva fecunditas è telluris gremio
 explicatis redimita floribus, fructuum uberta-
 tem haud ex vano portendentibus, quàm in-
 credibili gaudio perfundit mortales? Suspice
 Cælum, & tacito cursu meantia sidera, tum So-
 lis, Lunæque conversiones, ad occultos, mi-
 rosque afflatus subjectis incolis dispertendos
 cotidie instauratas contemplare, & desubito
 suavi delibutus voluptate exultabis. Hæc ipsa
 lux, quâ nihil est amabilius, licet tam frequen-
 ter cernatur, quam novâ tamen delectatione,
 ubi, expugnatâ vel cæcâ nocte, vel densâ, ob-
 scuraque nube, victrix improvisò emicat, ocu-
 los reficit? At undè omnes istæ voluptates ma-
 nant? quo ex fonte hauriuntur? ex honestâ sci-
 licet utilitate, vicissimque ex utili honestate.
 Quàm enim honesta, & sine molestiâ post obi-
 tos labores utilis agricolæ messis in horreum
 illata; piscatori capti ex amne pisces; venatori
 abdu-

- I** abducta de luco quadrupedum præda; munera
 egeno tributa populo; lux cunctis affusa mor-
 talibus? Quantum igitur honestatis, vel utili-
 tatis quacunque de re detraxeris, tantundem
- K** quoque honestæ oblectationis necessario sub-
 duxeris, Comminiscere enim dapes omnis ge-
 neris aliquâ in tabellâ bellissimè depictas, aut
 regium convivium, epulumve coloribus quàm
- L** graphicè expressum. Num picta huiusmodi ef-
 culenta extremâ fame languentem refocilla-
 bunt? Minimè, nam ficta, & delineata obsonia
 quanquam cubiculum honestè exornant, oculo-
 losque oblectant, explendæ tamen fami nihil
 planè conducunt; ac proindè neque esurientem
 ventrem ullâ possunt cibi dulcedine mitigare.
 Si spectet agricola vineam innumeris luxurian-
 tem pampinis, undique folia dumtaxat, atque
 capreolos fundentem; at racemis, atque uvis
 penitus orbatam; quam, obsecro, ex talis aspe-
 ctu vitis animo percipiet voluptatem? Imò in-
 gentem potius dolorem, quòd suos labores om-
 nes, tot ac tantos, steriles in coliculos abiisse
 animadvertit. Exploratum igitur est, si de ho-
 nestâ delectatione sermo sit (quum inhonestâ
 neque ad Oratorem, neque ad Concionatorem
 ut diserè cavi, pertinere queat) quo quid-
 que minus honestum est, aut utile,
 tanto minus etiam honestæ
 voluptatis profeminare.